V I N O D O L S K I
ZBORNIK

Godišnjak za gospodarstvo – turizam,
povijesnu i kulturnu baštinu, ekologiju
i promicanje ljudskog stvaralaštva

Broj 8, godina 2002.

adamić
Ustanova u kulturi "Dr. Ivan Kostrenčić"
RIJEKA, CRIKVENICA, NOVI VINODOLSKI, BRIBIR
2002.

UREDNIČKI ODBOR
Stanko Antić, Zlatica Balas, Dragan Barac, Ivan Barbarić (predsjednik),
Ante Cindrić, Franjo Deranja, Đurđica Ivančić Dusper, Jasminka Filipović,
Marija Gračaković, Zdravko Gržičić, Đurđica Krišković, Slavko Matejčić,
Ivanka Pavlić, Pero Pavlić, Vesna Parat, Sanja Škrgatić,
Stipe Tonković, Vladimir Uremović

UREDNIČKI KOLEGIJ
Stanko Antić, Slavko Matejčić, Sanja Škrgatić, Ivan Barbarić, Vesna Parat,
Zdravko Gržičić, Franjo Deranja, Stipe Tonković, Dragan Barac, Marin Škrgatić

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK
Stanko Antić

ZAMJENIK GLAVNOG I ODGOVORNOG UREDNIKA
Slavko Matejčić

UVODNA RIJEČ GLAVNOG UREDNIKA

"... baština, što smo je primili od svojih pređa, velika je i po kvantitetu i po vrijednosti, ali naš najveći zadatak nije, da se njome dičimo, već da je prije svega poznamo. Dajući vrlo istaknute ljude, naši krajevi počesto nisu marili, što oni hoće, niti su se kasnije brinuli, što je od njih ostalo. Od svih krajeva Istra, Hrvatsko Primorje i Gorski Kotar dali su, uzeti zajedno, razmjerno najviše. A ipak se o tome zna najmanje. Potrebno je stvarati naučna središta, sa svrhom da se proučava naše kulturno nasljeđe... Pri tome se treba kloniti usko lokalnog patriotizma, i naše pojave treba uvijek promatrati u sklopu cijele hrvatske (kulturne tradicije)..."[1]

Ovim riječima našeg poznatog kulturnog djelatnika Antuna Barca predstavljamo obnovljeno izdanje Vinodolskog zbornika i njegovo buduće usmjerenje. Želja nam je da Vinodolski zbornik postane svojevrsno središte okupljanja Vinodolaca i Primoraca, i svih ljudi dobre volje koji prihvaćaju poruku našeg dičnog Barca da zajednički unapređujemo spoznaje o prošlosti, njegujemo kulturnu baštinu i dodajemo joj svoj doprinos, obogaćujemo je, te pružamo mogućnost mladima da se pokažu, javno ogledaju, potvrde i dožive radost stvaranja, ili kako je rekao Kranjčević "nastave tamo gdje su stali njihovi stariji".

Dosljedno toj poruci, koja se oslanja i na Klovića, Pančića, Mažuraniće, Kombola, Kostrenčića i druge ugledne ljude iz naše povijesti, na nama i na budućim generacijama nije samo čuvanje prošlosti. Mi moramo biti strogi kritičari, koji uvijek iznova i s novih polazišta prosuđuju naslijeđe i svoje doprinose, učeći i druge, mlađe, takvom ponašanju. Vinodolski zbornik, kako je još u prvom broju najavio njegov glavni urednik V. Antić, kani slijediti tu obvezu koliko god je to moguće i koliko budu autori dosljednji u tome, spremni tako misliti i pisati.

Kad mislimo na naše naslijeđe, baštinu, mislimo vrlo široko na sve ono što nam je dano od djedova i baka, što je ostalo od njihova rada i života, osobito onih koji su ostavili za sobom vidljive tragove u gospodarstvu, graditeljstvu, književnosti, na likovnom i glazbenom polju…, kao i na ono što su prve hrvatske obitelji, doselivši se u ove krajeve, našle od ranijih žitelja, počevši od prapovijesti i rimskodobne kulture.

U okviru toga, od ovog broja, na stranicama *U spomen na svoje velikane,* pisat ćemo o velikim imenima našeg roda. U ovom broju te smo stranice posvetili Vinodolcu Jurju Juliju Kloviću Croati, velikom majstoru sitnoslikarstva, ali i našim braniteljima poginulim u Domovinskom ratu. Zatim donosimo zanimljive radove s područja *povijesti i arheologije*, te *književnosti* i *likovne umjetnosti*, a otvorili smo i stranice posvećene *narodnim običajima i legendama ovog kraja*.

[1] Dužnost prema prošlosti, Riječka revija, broj 1, 1952.

Uz baštinu, druga velika cjelina je *gospodarstvo,* prvenstveno *turizam*. Pokušali smo problematizirati temu, te sugerirati nova, aktualna pitanja za naredne brojeve Vinodolskog zbornika. Središnja tema devetog broja bit će gospodarenje prostorom, što je aktualizirano pripremom novog prostornog plana gradova, općina i Županije.

U trećoj cjelini, *Bibliografskom prilog*u donosimo prikaze novih knjiga, zatim popis radova objavljenih u sedam prethodnih brojeva Zbornika, te pregled bibliografije do 1945. god. za područja Grada Crikvenice i Općine Vinodolske.[2] U pripremi je izrada bibliografije od 1945. do danas, pa pozivamo čitatelje da nam pomognu u prikupljanju novih podataka o svim dosada objavljenim knjigama vezanim za naš kraj.

Deveti broj Vinodolskog zbornika je već u pripremi, te upućujemo poziv svim zainteresiranim budućim suradnicima. Ovaj poziv se osobito odnosi na mlađe suradnike, čiji mladalački žar može pomoći da Vinodolski zbornik bude poletniji, dinamičniji i aktualniji.

Zahvaljujemo svim suradnicima osmog broja Vinodolskog zbornika, koji su nam s radošću i bez materijalne naknade ustupili svoje radove, te svimsponzorima i pokroviteljima.

Ističemo također velike zasluge nedavno preminulog ***prof.dr. sc. Dragomira Babića***. Bio je član uredništva svih brojeva Vinodolskog zbornika, glavni urednik jednog broja i inicijator njegova obnavljanja. Za osmi i deveti broj napisao je nekoliko priloga, a do samoga kraja, svog radom ispunjenog života, nesebično je djelio svoje veliko, desetljećima, sticano znanje.

Osobito zahvaljujemo Gradu Crikvenici, Gradu Novom Vinodolskom, Općini Vinodolskoj i Ustanovi u kulturi "Dr. Ivan Kostrenčić" koji su podržali i omogućili obnavljanje ove publikacije.

Uvjereni smo da će čitatelji uočiti vrijednost i vjerodostojnost Vinodolskog Zbornika kao povijesne društveno značajne publikacije i kao takvog ga prihvatiti. Uostalom, historia est magistra vitae!

Dr. sc. Stanko Antić

[2] Bibliografija za Grad Novi Vinodolski je objavljena u 3. i 4. broju Novljanskog zbornika.